

SENEGAL, GENER 2008

per Manel Broch

Pròleg

Inicialment aquest viatge el vàrem projectar quatre persones: l'Albert Fuchs, Montse Cots, Úrsula Willius i jo. Després es va interessar Manel Martí. Finalment hi anem els dos Manels, ja que diferents circumstàncies han fet declinar la participació dels altres. L'objectiu és anar al país Bassari al sud-est del Senegal.

Tenim la gentil oferta de Jordi Baldrich per deixar l'emalatge per les bicicletes a la seva casa prop de l'aeroport de Dakar. També podríem fer-ho a casa del germà de Kader Ba, un senegalès que resideix a Barcelona i participa en les excursions ciclistes que organitza BADABICIS a Sant Adrià de Besòs. Fem de recaders d'un regal de reis per a la filla del Kader.

1 • Dimecres, 2 de gener de 2008

BCN – CASABLANCA – DAKAR

Com s'han encadenat a la perfecció l'autobús BD1 i les línies 1 i 10 de la RENFE arribo a l'aeroport del Prat abans de l'horari previst de les 19.00 hores. El Manel Martí també ha arribat aviat, l'ha dut la seva filla en el cotxe amb les dues bicicletes i el regal del Kader. Plou a Barcelona. També plou a Casablanca.

AT 0963 – BCN – CMN – 2050 -2200

AT 0501 – CMN – DKR – 2310 -0240

Aterrem a les tres del matí. Després de passar les formalitats de recollida de l'equipatge, control de policia, dels mossos portadors d'equipatge i altres elements oportunistes a la caça de víctimes ens trobem al Lazar que ens espera per dur-nos a casa del Jordi Baldrich. Fem una breu i intensa clapaada fins a les vuit del matí.

2 • Dijous, 3 de gener de 2008

DAKAR - KAOLACH

Mentre muntem les bicicletes el Lazar va a canviar 400 euros en francs CFA. Primer cop de fortuna, els comptes no quadren hi ha 327.500 CFA en lloc de 262.000 CFA. L'hi ha donat el canvi de 500 euros! Diu que no cal aclarir els comptes. Li donem un propina. Ens ha tocat la rifa. A les 10.00 h marxem. Fem bastants tombs abans de trobar el barri "Parcelle Assainé". Quan trobem el barri no hi ha manera de trobar el número 155 de la "unité 14". Preguntem, preguntem, preguntem i preguntem. Fins que un xicot ens acompanya i tampoc ho localitzem. Des d'un locutori truca. Paguem. Trobem el germà del Kader d'immediat. EL col·laborador desapareix sense més ni més. Deixem l'emalum i ens dirigim a la "gare routière Pompiers".

Ens deixem atrapar per la mecànica de la "gare" i sense fer (quasi) res ens trobem dalt d'un set places. El vehicle triga unes quatre hores en fer els 190 km que hi ha fins a Kaolach.

Fem una primera aproximació a l'auberge de la Rosa (bastant net i acurat). Ens demanen 10.000 FCA que es transformen en 15.000 FCA al dir que prenem una habitació doble. Anem a parar a l'auberge Venus. Bastant mediocre, amb preu de partida 16 mil. Al fer l'acció de canviar es queden el 10 mil. Passa massa sovint que el preu que s'exigeix no va aparellat amb el servei corresponent.

30,51 km	-	-
----------	---	---

3 • Divendres, 4 de gener de 2008

KAOLACH - KAFFRINE

Les primeres 24 hores del primer viatge a l'Àfrica negra exigeix una gran capacitat per assimilar l'allau d'impactes visuals que un rere l'altre t'atropellen l'enteniment. El comportament dels africans (que s'espavilen per guanyar-se la vida) en determinats indrets com la sortida de l'aeroport i a la "gare routière" amoïnen bastant. El trànsit caòtic amb maniobres inversemblants. Els colors llampants i ben combinats de les senyores. L'elegància de les fèmènines, sigui de l'edat que sigui, nena, noia, jove, dona, anciana. La parsimònia amb que veuen passar el temps. La brutícia en excés (generalment en forma de plàstic) de determinats indrets. Tot impacta, la llista fora inacabable.

Per no saturar el límit d'assimilació del Manel Martí, ahir vàrem sopar en un local prou elegant com per no ferir susceptibilitats. Vàrem pagar a preu europeu, barat però europeu.

Per encetar el dia anem a esmorzar a una parada al carrer. El menú és "omelette" amb ceba i cafè amb llet condensada. Havia més mosques de les que hauríem volgut, però l'entrepà i el cafè (servit en un got molt net) han enfortit l'ànim.

Un parroquià de la parada ens desaconsella la ruta per la N 1 cap a Tambacounda, ja que el ferm està molt malmès. És cert que pels vehicles de quatre o més rodes és molt incòmode, quasi infernal, però per a rodar amb la bicicleta és perfecte.

El persistent airet que bufa en sentit contrari al de la marxa ens fa veure de seguida que no podem anar fins a Koungheul amb un recorregut de 140 km.

A Kaffrine parem a fer un àpat, ja que tan sols hem fet una beguda refrescant a Birkelane. Són les 13.30 h. Dinem arròs i peix en un local de poble. Ens ofereixen una habitació per hores que no està que està a l'alçada de les nostres exigències mínimes.

63,72 km	18,08 km/h	3 h 33 min
----------	------------	------------

Ens acompanyen a l'auberge de Janine Gatinois. Una senyora francesa de 60 + 17 anys que ens dona un tracte deliciós.

Per sopar a nem a la “braseria” per el tall a l'alberg amb la taula parada per la Janine. Ens recomana on anar a dormir a Koungheul i a Tamba.

4 • Dissabte, 5 de gener de 2008

KAFFRINE - KOUNGHEUL

Marxem de Kaffrine a les 9.00 h. Seguim sempre la N-1 de Dakar a Bamako (capital de Malí). EL trànsit és cada vegada més escàs. Tan sols circulen camions de gran tonatge i mini-busos. Sovintegen els vehicles avariats al marge de la carretera. Parem a fer un entrepà a Niahère. EL paisatge resulta poc canviant però els esvorancs que hi ha a la carretera no et permeten badar. El paviment està cada vegada més malmès fins al punt que els camions sobrecarregats van més lents que nosaltres pedalant. A estones els vehicles circulen per pistes paral·leles a la carretera per evitar el enormes forats que els impedeixen rodar. A 5 km de Koungheul el ferm de la carretera està tan degradat que només hi circulem nosaltres. Tots els vehicles vam per la pista alternativa. Entrem a les 15.15 h a Koungheul.

89,34 km	19,29 km/h	4 h 40 min
----------	------------	------------

A la tarda haig de fer taller de punxades, de segur, provocades per les punxes que es van clavar a la coberta en sortir de la carretera per fer fotos de la mesquita de Kaolack.

Ens instal·lem a l'auberge de Michel Nars, recomanat per la Janine. El responsable i el personal de l'establiment no són massa comunicatius. El local està net i en consonància amb la relació calitat-preu.

5 • Diumenge, 6 de gener de 2008

KOUNGHEUL - TAMBACOUNDA

Ens despertem a dos quarts de set. Seguim amb petits problemes de pneumàtics que reparem abans de sortir. Ens posem en marxa a les 7.40 h, una hora i mitja abans d'allò que és habitual. Mengem plàtan amb pa.

Fa fresca. La carretera segueix molt malmesa, sembla que hagi passat la verola. Avancem els camions que degut als sotracs no superen els 20 km/h. EN arribar a Koumpentoum, amb 30 km pedalats parem a fer una “omellette”. La dona que està al front del negoci envia a una filla a comprar dos ous, l'altra va a portar oli en una bossa de plàstic i una ceba. Atia el fogó afegint-t'hi i ens prepara les truites.

Havent “esmorzat” continuem la marxa fins a recórrer 30 km més. El vent s'erigeix com a protagonista de la jornada fent acte de presència per bufar de cara com és la norma de qualsevol ciclista. Mengem mitja síndria. Encara ens resten 70 km per arribar a Tambacounda. Hem d'anar administrant les forces i els esforços.

A Koussanar (km 80) prenem un refresc. EL sol s'enlaira i eixuga els nostres ànims, que hem

d'hidratar, a l'igual que l'organisme a base de glops d'aigua. Tenim un petit incident amb un portapaquets. Reposem els cargols que s'han perdut i seguim la marxa. Mentre fem de mecànics un camioner ens ofereix el seu ajut, aquest costum ha quedat anacrònic a casa nostra. Li donem les gràcies. Els darrers quilòmetres pesem com plom. A les cinc entrem a Tamba. Abans de res mengem una síndria. Després, seguint les instruccions de la madame Janine anem a la missió catòlica. No tenim plaça. No ens quedem al primer alberg que visitem per massa rònc. Ens allotgem a l'alberg del Pont. Modest amb gent simpàtica. Diuen, hi ha una avaria en el subministrament d'aigua. Ens dutxem a l'africana amb galleda i aigua per damunt. La jornada d'avui ha estat massa llarga. S'han d'evitar, sempre que això sigui possible, aquests quilometratges o excessives hores sobre la bicicleta.

135,93 km	18,66 km/h	7 h 19 min
-----------	------------	------------

6 • Dilluns, 7 de gener de 2008

TAMBACOUNDA – DAR SALAM

La primera vegada que vaig venir a Senegal, l'any 2000, vàrem fer una petita incursió al parc nacional Niokolo-Koba. Va quedar pendent l'anada a Kedougou (país Bassari). En les altres visites no hem encertat en traçar un itinerari prou lògic, ja que queda en un cul de sac al sud-est del país. L'itinerari per carretera de Kaolack fins a Tamba és força monòton (com en altres zones de Senegal) amb paisatge repetitiu i llargues distàncies despoblades. Iniciem la marxa per deixar Tamba. Abans, veiem una parada on un home serveix entrepans amb força agilitat, lluny de la dona amb poca esma d'ahir. A més disposa de tots el ingredients a l'abast. Esmorzem la preceptiva truita i te amb llet.

El protagonista d'ahir avui repeteix funció, no descansa. El vent segueix bufant, però nosaltres canviem d'orientació, per tant, el desgast és bastant inferior.

Ens hem aturat a Missira a fer un descans i beure, ja duem 35 km. A la sortida de la població ens avança un xicot senegalés (Mohammed Bouagui) que va cap a Dar Salam. Aparenem els ritmes i marxem junts. El paisatge segueix com ahir monòton i poc habitat. Però el viatge dona un tomb espectacular, ja que viatjar no és tan sols el trasllat d'un indret a un altre sinó les vivències que tens durant l'itinerari.

De la mà del Mohammed visitem dues escoles en les que deixem uns llàpçons de colors a la vegada que tenim un ràpid però emotiu intercanvi amb professors i alumnes (molt disciplinats). Fotos i promesa d'enviar-les (i aquestes promeses s'han de complir).

Una vegada visitades les escoles el Mohammed ens demana si podem passar per casa d'uns familiars. No ens hi podem negar. Sort que són a peu de carretera, perquè la família és nombrosa i hem de parar sovint, en cada nucli habitat. Presentacions, salutacions, fotografies adreces, comiats. No acabem d'arribar

mai, però cal assaborir l'essència del viatge. La darrera aturada és a un quilòmetre de Dar Salam. A les 15.30 h arribem al campament, on ens instal·lem

85,12 km	18,74 km/h	4 h 35 min
----------	------------	------------

Hi ha discrepàncies entre les informacions. Uns diuen que no hi ha problema en creuar el parc amb la bicicleta i d'altres que no es pot passar, que hi ha lleons i altres animals que ens poden perjudicar. El darrer informant opina que sense sortir de l'asfalt es pot circular.

No hi ha massa mosquits, però la prudència ens va usar l'enginy per muntar la mosquitera, on no en trobem, ja que no tenim sempre a punt un suport adequat.

7 • Dimarts, 8 de gener de 2008

DAR SALAM -MAKO

L'experiència és la suma de les vegades que t'has equivocat, i que després has rectificat. Creuar el parc nacional Niokola-Koba ha estat una errada des del punt de vista del viatger, ja que ens ha servit per anar de Dar Salam a Mako per un territori totalment deshabitat. Des d'òptica de ciclista hem tingut a la nostra disposició una cinta d'asfalt de més de 100 km per a ús exclusiu. El trànsit de vehicles és quasi inexistent.

Per altra banda, hem pogut fer una mirada efímera però sublim a diverses famílies de babuïns creuant la carretera i fugint al nostre pas, també hem vist molt facoquers i tota mena d'aus. Algunes zones del parc estaven en fase de cremar l'herba seca, fet que ha provocat més escalfor i fum.

Hem esmorzar al campament a Dar Salam. Preveiem comprar aigua a 12 km a Dienoundiala. No ha estat possible, haurem de racionar. Hem passat pel punt de control de la gendarmeria. Un gendarme alt i fornit ens que ens aturem: Tindrem problemes? "Pas de problem". Ens interroga amb simpatia i amabilitat: d'on som, d'on venim, on anem. Ens ofereix un got de te i ens informa que no trobarem res habitat ja que estem dins del parc nacional, només un punt de control a mig camí.

Al control de Niokolo-Koba arribem amb 60 km recorreguts amb pocs minuts més de tres hores. Hi ha un únic gendarme que s'interessa per si tenim algun problema i ens ofereix de dinar. Hem de continuar ja que no tenim certesa del quilometratge restant per acabar la jornada. Anem racionant l'aigua.

Segons el mapa de l'entrada al parc a Mako hi ha 47 + 48 km als que cal afegir els 12 km de Dar a l'entrada. Això fa un total de 107 km. A la realitat sobre el terreny el darrers quilòmetres es fan eters fins que arribem a Mako a les 16.00 h amb quasi 120 quilòmetres a les cames i a la resta del cos que també rep les conseqüències del cansament.

118,96 km	19,45 km/h	6 h 10 min
-----------	------------	------------

Ens hidratem a la primera botiga que trobem. Quasi totes les botigues estan a càrrec de mauritans. Ens orienten cap a un campament regentat per un espanyol, Alvaro.

Mako està envoltada de turons. Estem a la zona més muntanyosa del país amb cims que tot just superen els 400 metres d'altitud. El cabalós riu Gàmbia creua la població i la vegetació és més frondosa.

8 • Dimecres, 9 de gener de 2008

MAKO – KEGOUDOU

Dia a dia cal assaborir les petites sensacions que es presenten. Aquesta nit hem hagut de dormir sota una confortable flassada.

El campament està dirigit per l'organització "campamentos-solidarios" amb participació de personal senegalès. Tenim una extensa xerrada amb el cap, que parla espanyol amb molta fluïdesa, per fer intercanvis d'informació.

Avui, si el mapa no menteix, hem de fer pocs quilòmetres. Marxem del campament quan són prop de les onze.

El territori segueix tan solitari com en els dos dies anteriors, bastant monòton. Però el traçat és força més sinuós. És un puja i baixa continu amb inflexions a dreta i esquerra de l'itinerari. La vegetació segueix amb més frondositat. No hi ha cap població entre Mako i Kedougou, on arribem a les 13.30 h. Ens permetem el luxe de dinar, i en acabat fem una trucada a Jordi Palou. Ens acompanya al campament Diaó al mateix centre de la població. No sabria dir si és un poble gran o una ciutat petita.

47,72 km	18,06 km/h	2 h 40 min
----------	------------	------------

Per fer el recorregut des de Kaolack fins a Kegoudou hem acumulat 540 km. Ens queden dos dies per voltar per les rodalies abans d'emprendre el llarg viatge fins a Dakar que dista 700 km amb llargs trams de carretera amb un paviment impracticable, tot i ser la principal carretera del país. Sembla que hi ha una empresa portuguesa a punt d'iniciar les obres de reparació. A l'entrada de Tamba hi havia un parc amb molta maquinària d'obra pública.

9 • Dijous, 10 de gener de 2008

KEGOUDOU - DINDÉFÉLO - KEGOUDOU

Tenint com a base el campament Diaó a Kegoudou fem l'excursió d'anada i tornada pel mateix camí a la cascada de Dindéfélo.

El recorregut és integral sobre laterita (terra vermella) amb els 11 km inicials comuns amb la ruta al país Bedik.. El fet de no tenir per davant les rectes inacabables dels dies anteriors ha fet molt més entretingut l'itinerari. El paisatge ha anat derivant fins a selva tropical a l'entorn de la cascada. L'indret on hi ha la cascada i el petit llac al seu peu és digne

d'un escenari de pel·lícula de Tarzan, tot i que baixa poca aigua. Hem fet 2 h 40 min a l'anada i 2 h 20 min a la tornada.

Durant el viatge d'anada hem fet l'assaig d'un petit miracle amb la temptativa de reparar les dues rodes punxades d'un senegalès. Ha estat missió impossible. Li donem un càmera però la coberta està feta pols.

74,69 km	15,06 km/h	5 h 01 min
----------	------------	------------

Les festes nadalenques, encara recents, estan farcides d'abundants àpats, excessos en la beguda i plenes de regals amb atractius embolcalls, sovint buits de contingut que s'arraconen al moment.

Estendre la ma a un infant africà, aquest simple contacte l'il·lumina la mirada i li omple la cara amb una àmplia rialla, superior encara al fet de donar-li un caramel o un bolígraf. Aquest petits obsequis procuro administrar-los a petites dosis, com si fos una medicina.

A l'oferir-li al Jordi Palou "El Periodico" en català del viatge de Barcelona a Dakar (recordem la data 02-01-2008) em va semblar veure-li un somriure similar al d'un nen senegalès quan encaixa la ma a un "toubab" (l'home de pell blanca).

Al capvespre hem anat a casa del Jordi (a 2 minuts del campament) a petar la xerrada. Ens informa i ens alligona. Aprofito per indagar dades sobre Guinea Conakry i Guinea Bissau, que pel que sembla són països molt verges de turisme i per tant desproveïts d'instal·lacions. Ens aconsella viatjar amb una tenda.

10 • Divendres, 11 de gener de 2008

KEGOUDOU – IBEL - KEGOU DOU

El primer senyal de que s'anuncia el nou dia el dona l'altaveu de la mesquita cridant als fidels a la pregària, abans que el cant del gall.

Canviem 50 euros a 540. Prenem la pista que surt de Kegoudou en direcció a Salemata situada a uns 70 km a l'est. La pista és molt ampla, amb ferm de laterita molt consolidat. Just a 25 km es torba la població d'Ibel, punt de partida d'un costerut camí que cal seguir per arribar a poble Bedik de nom Iwol. De seguida ens troba un xicot (Arund Ba) molt espavilat que fa les funcions de guia. Aparcar les bicicletes: 1000 FCA, pel guia 5000 FCA i pel cap de la tribu Iwol: 3000 FCA.

50,03 km	18,36 km/h	2 h 45 min
----------	------------	------------

A mitja tarda tornem a casa de Jordi Palou a continuar la parlada. Insisteix que en el parc nacional Niokola-Koba hi ha lleons, que ell els ha vist. Acostumen a estar actius a la matinada i al capvespre. Durant el dia jauen i dormisquegen.

11 • Dissabte, 12 de gener de 2008

KEGOUDOU - TAMBACOUNDA

Després d'esmorzar deixem el campament Dia. Ens arribem fins al riu, el Gàmbia, que passa prop del poble. Donem un cop d'ull i ens encaminem a la "gare routière" de Kegoudou. Només arribar hi ha un set places a punt de sortir. Ens donen el tiquet on hi ha la matrícula del vehicle (TC 3613) i el preu (5000 FCA), ens adjudiquen les places núm. 6 i 7. Per les bicicletes 1000 FCA cada una (preu molt raonable). Ens fan seure darrera tot i que hi ha seient buits a l'altra filera. Mes endavant el vehicle es desvia per escollir una senyora d'edat i una jove amb dues criatures (servei de porta a porta).

Sense cap aturada pel camí es presenta a Tamba a les 13.00 h. Ens deixen a la nova "gare".

Seguint les precises instruccions de Jordi Palou trobem sense dificultat l'alberg GADEC. Està complet. Ens adrecen a un altre bastant proper de nom "La Croisette". Estem sols.

Sopem al restaurant d'un xicot de Guinea Conakry. Ens recomana visitar el seu país. Caldrà contrastar i verificar la informació, ja que diu que hi ha estabilitat política i militar.

A Tamba queden les restes d'una infraestructura ferroviària que en l'època colonial (abans de 1960), de ben segur eren eficaces i fins i tot modèliques. Ara en queden vestigis. Aquest fet es repeteix en tot Àfrica quedant obsolets uns serveis que un dia van funcionar correctament.

12 • Diumenge, 13 de gener de 2008

TAMBACOUNDA - DAKAR

Són les set del matí i ja som apositats a les places sisena i setena d'un Peugeot 505. Ens han tornat a tocar les pitjors. Compartim la filera amb una dona que viatja amb una nena de quatre anys i un nadó d'un mes. El vehicle es posa en marxa "tout suite". Tan sols s'atura vint minuts a Koungheul.

El conductor ha d'anar fent eslalom per evitar els esvorancs de la carretera i els vehicles que fan la mateixa maniobra circulant en sentit contrari. Fem llargs trajectes del viatge per les pistes de terra que discorren paral·leles al costat de la carretera impracticable.

El vehicle queda buit abans d'arribar a la "gare de Pompiers". Nosaltres també l'abandonem. Són les cinc de la tarda. Hem passat 10 hores enllaunats per recórrer 470 km. És la quota que s'ha de pagar per fer un itinerari lineal en lloc d'un de circular. Durant tot el temps que hem passat dins del vehicle cap passatger ha rondinat, ni tan sols la nena de 4 anys. Ens retrobem amb el Lazar. Ens porta a sopar a un restaurant de N'Gor que destil·la ambient europeu.

13 • Dilluns, 14 de gener de 2008

DAKAR

Dia de transició que cal deixar de marge per ajustar qualsevol incidència que pugui fer perdre l'avió de tornada a casa. Com és normal aprofitem per fer un tomb per Dakar El Lazar ens fa de guia. Prenem un bus per anar fins al centre. La perifèria de Dakar està potes enlaire, tot són obres d'infraestructures que fan la circulació encara més caòtica d'allò que és habitual.

Dinem al clàssic “?2”. Confirmem els bitllets de tornada a les oficines de la Royal Air Maroc. Tornem aviat a Yoff. Demà hem de matinar. Fem una passejada per la platja de Yoff, que resulta ser tot un encert, al coincidir amb la tornada de les embarcacions de pesca. Tot un espectacle presenciar la munió de gent enfeïnada cadascuna amb la seva tasca. Sopem d'entrepà que resulta quasi tant costós com el dinar de peix amb beguda inclosa.

14 • Dimarts, 15 de gener de 2008

DAKAR – CASABLANCA - BCN

A l'aeroport de Dakar hi ha poc moviment d'arribada i sortida d'avions. La Majoria ho fan de matinada (entre les 2.00 i les 6.00 h) passant a poca alçada per sobre de la municipalitat de Yoff. Durant tota la nit es succeeix, en intervals d'una mitja hora, el soroll ensordidor dels aparells que s'enlairen. D'aquí poques hores el vol AT 502 serà el responsable de la sorollada i de tornar-nos a casa.

AT 0501 – DKR – CMN – 0630 - 0945

AT 0962 – CMN – BCN – 1640 - 1945

El Lazar ens ajuda a dur els dos paquets i ens acompanya fins la carretera per prendre un taxi. A l'entrada d l'aeroport es concentren bona part dels oportunistes que s'aprofiten dels incauts o dels “bona fe”. La pressió a que et sotmeten fa que et distreguis amb maniobres que indueixen a baixar la guàrdia. Aquesta pressió fa que el taxista aprofiti per no tornar el canvi i un individu ens faci un canvi de divises una mica fraudulent. L'operació es salda amb una pèrdua d'uns 3000 FCA.

La resta del viatge s'ajusta al guió establert amb una llarga escala a la nova terminal de l'aeroport de Casablanca.

Conclusió

Aquest ha estat el meu 20è viatge a Àfrica, el 15è amb la bicicleta. No m'ha resultat gens difícil arribar a la conclusió que fer els desplaçaments amb la bicicleta és una molt bona manera de viatjar per Àfrica, personalment opino que és la millor.

A Àfrica hi ha pocs monuments que visitar, en canvi la relació amb la gent és d'allò més enriquidor. El tracte amb les persones és inversament proporcional a la velocitat amb que un es desplaça, i la bicicleta és una eina fantàstica per aconseguir-ho. La petita velocitat dóna temps a que la quitxalla t'escridassi “toubab, toubab...” repetit constantment al teu pas pels poblats o que es delectin en tocar-te la mà en les diverses aturades que s'han de fer en cada trajecte, per hidratar-se, per descansar o simplement per establir aquesta breu però intensa relació.

L'itinerari lineal que hem fet ens ha servit per contrastar l'enorme diferència que hi ha en el trajecte sobre la bicicleta amb una relació profunda, que al fer-lo en sentit contrari amb un vehicle a motor el contacte és força més superficial.

Les noves amistats que hem encetat amb els catalans que hi ha vivint a Senegal fan que el viatge sigui encara més especial. A la vegada de saber de les seves ofertes turístiques obre les portes a altres amics o coneguts que no gosen visitar l'Àfrica negra viatjant per lliure.

Adreces a Senegal:

Dakar: jordibaldric@hotmail.com

Kedougou: jordipalouprats@hotmail.com

Oussouye: fle@cacahuet.com